

Data o obyvatelstvu

- část č. 2 pohyb obyvatelstva a dojíždka

11. března 2015

Přirozený pohyb, migrace

- Databáze demografických údajů za obce ČR
  - počty narozených, zemřelých, přistěhovalých, vystěhovalých, přírůstek přirozený, přírůstek migrací, přírůstek celkový za obce ČR za období let 1971 až 2013
- Demografické ročenky
- Ukazatele
  - hrubá míra porodnosti (hmp)
  - hrubá míra úmrtnosti (hmm)
  - úhrnná plodnost
  - kojenecká úmrtnost
  - kvocient kojenecké úmrtnosti
  - střední délka života (naděje dožití)
  - migrační saldo
  - migrační obrat

Data o dojížděce

- ***Která instituce poskytuje data o dojížděce? Z jakého zdroje?***
  - ČSÚ, ze sčítání lidu
- ***V jakém roce se konalo sčítání lidu, v němž se poprvé zjišťovala dojížděka?***
  - sčítání lidu 1961 (mezi okresy i do větších měst s 20 000 a více obyvateli)
  - sčítání lidu 1970 (zařazeny další charakteristiky)

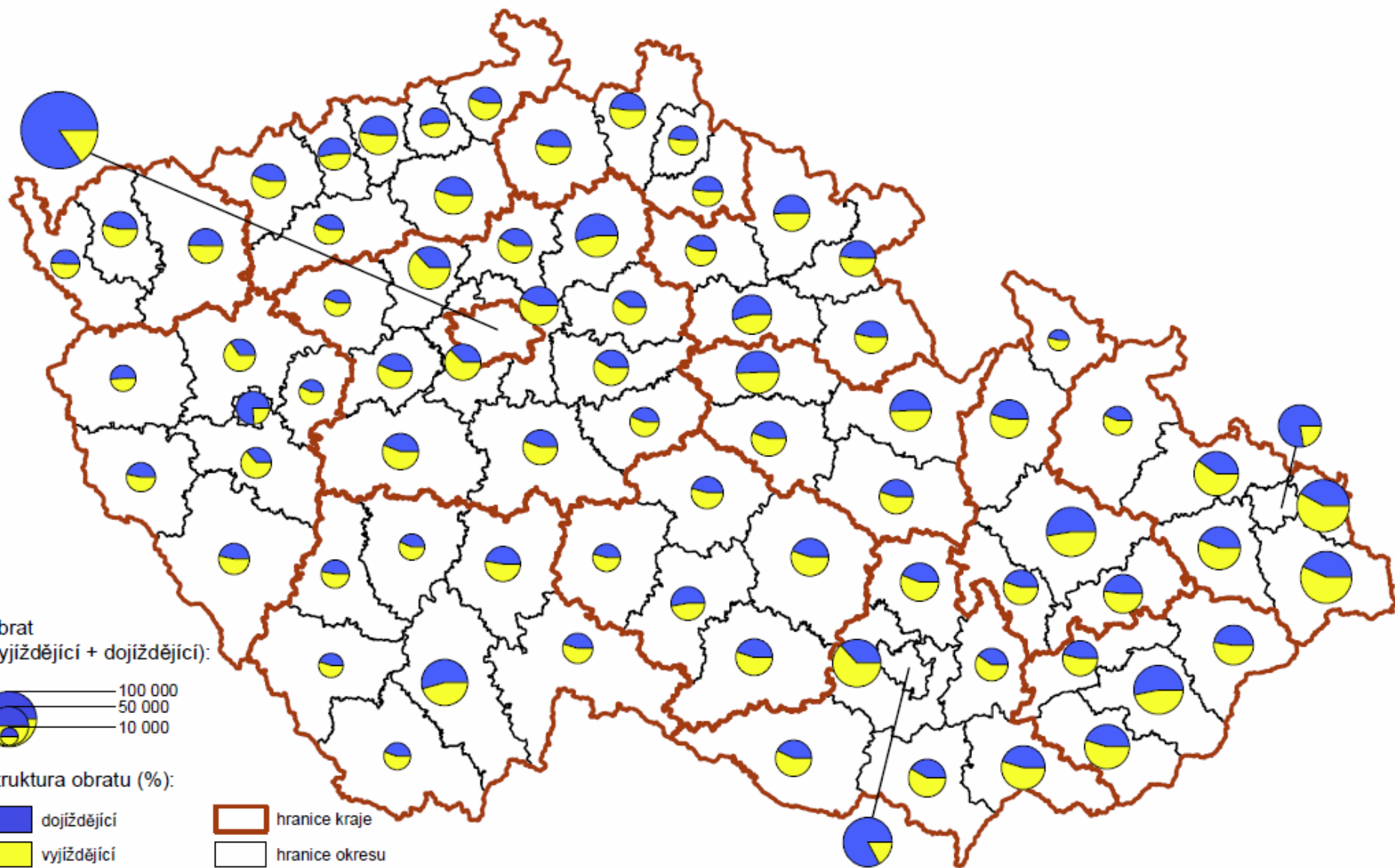
Metodika SLDB 2011

- ***dojížd'ka/docházka do zaměstnání a škol***
  - vyplňovaly pouze osoby pracující a žáci, studenti a učni
  - osoby vyjíždějící = místo jejich pracoviště nebo školy v jiném domě
- ***čas strávený dojížd'kou/docházkou***
  - doba trvání jedné obvyklé cesty do zaměstnání nebo do školy
  - celková doba, která uplyne od opuštění domova do vstupu na pracoviště / do školy
- ***pracující studenti a učni = dojížd'ka do škol (i když byli zároveň zaměstnaní)***

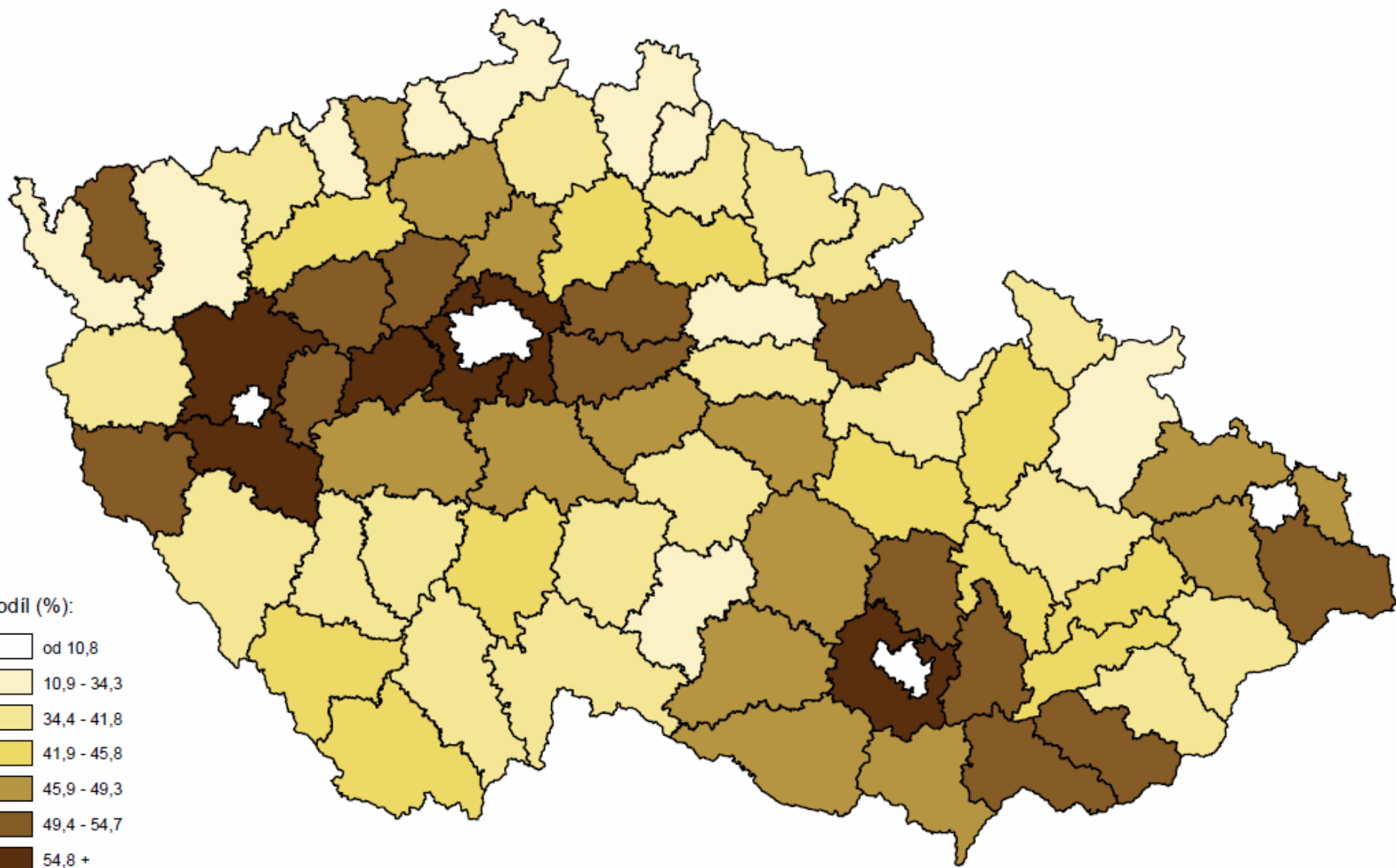
Metodika SLDB 2001

- ***odvětví ekonomické činnosti***
  - podle hlavního druhu ekonomické činnosti
- ***nezjištěné místo pracoviště či školy***
  - osoby, které uvedly místo pracoviště či školy jinde než v domě, ALE neuvedly kde

Bilance dojížd'ky a vyjížd'ky do zaměstnání - SLDB 2001

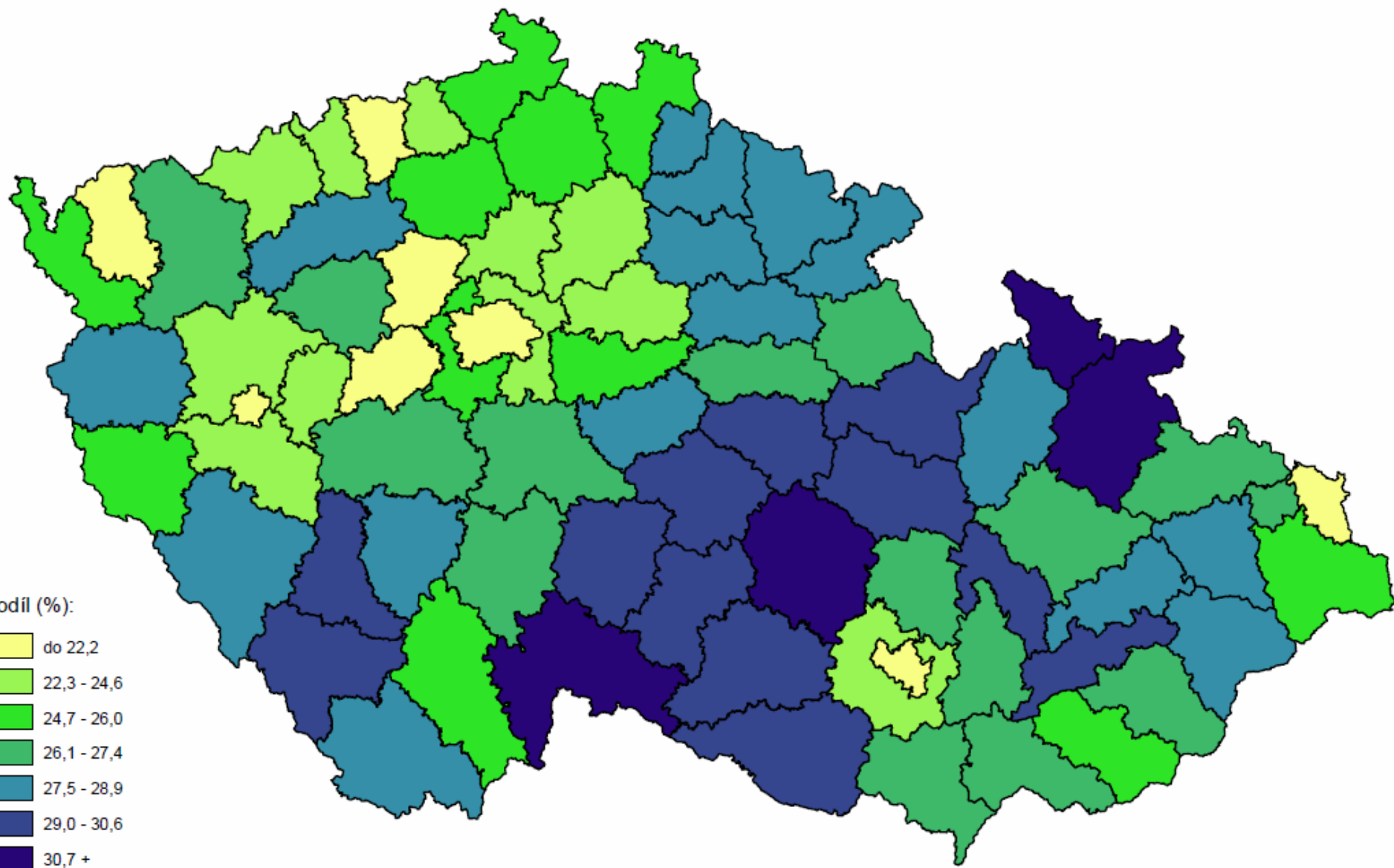

Podíl vyjíždějících do zaměstnání ze zaměstnaných osob - SLDB 2001

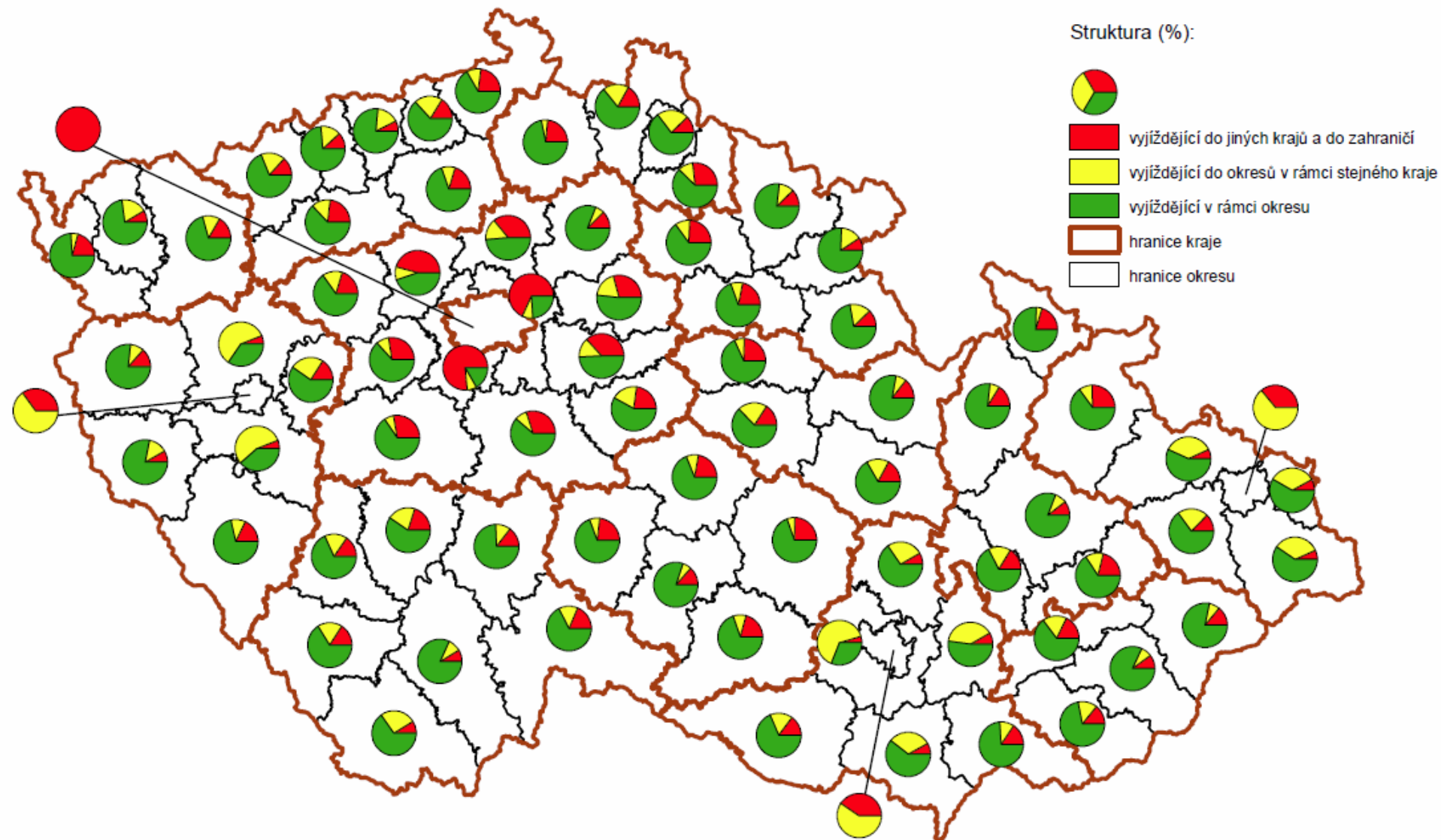

Podíl vyjíždějících žáků, studentů a učňů z vyjíždějících celkem - SLDB 2001

Struktura vyjížd'ky do zaměstnání podle místa dojížd'ky - SLDB 2001

Struktura vyjížd'ky žáků, studentů a učňů podle místa dojížd'ky - SLDB 2001

Struktura (%):

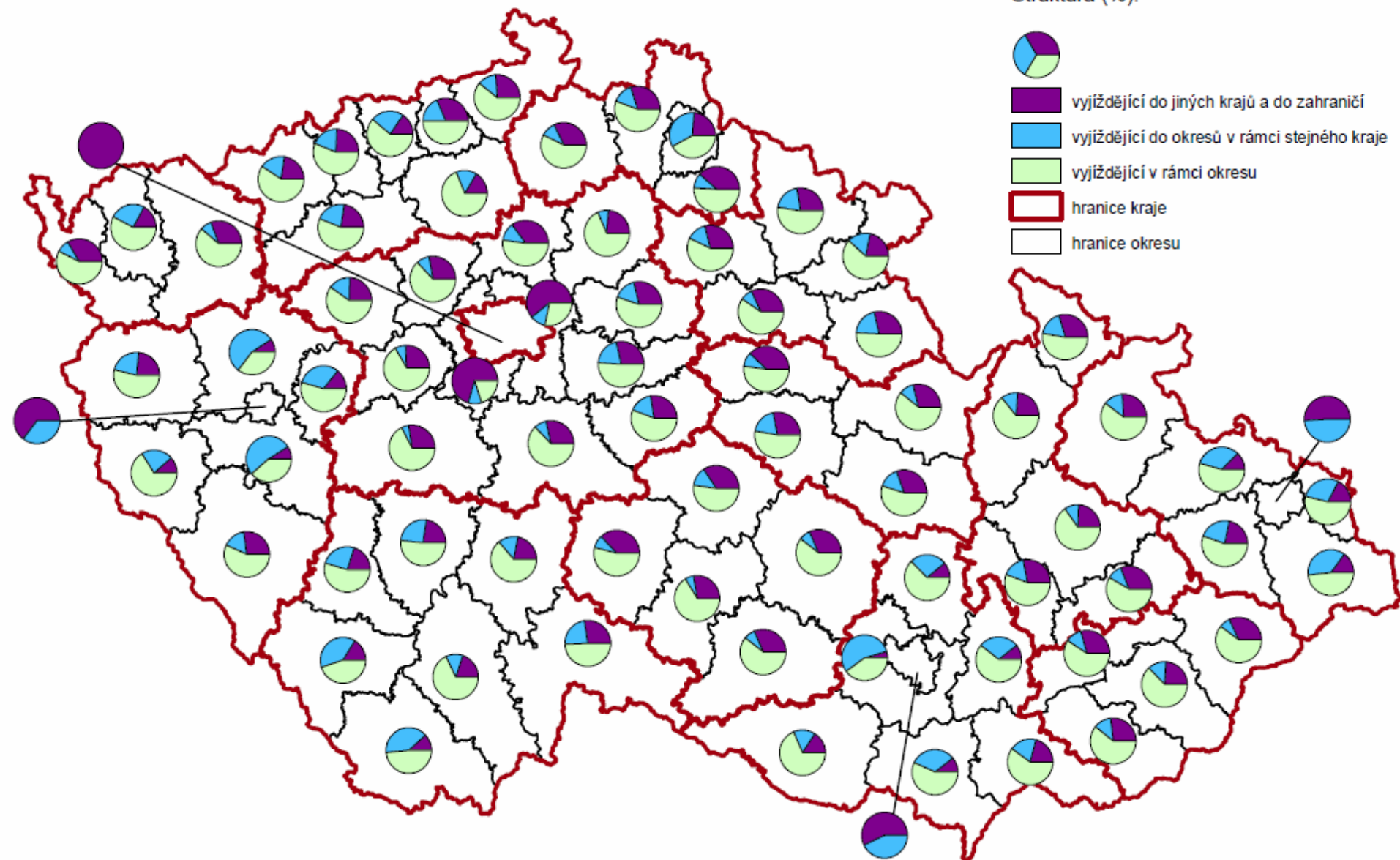
vyjíždějící do jiných krajů a do zahraničí

vyjíždějící do okresů v rámci stejného kraje

vyjíždějící v rámci okresu

hranice kraje

hranice okresu

Dojížd'ka 2011

▪ Vyjížd'ka do zaměstnání v krajích ČR v roce 2011

	vyjíždějící do zaměstnání	v tom				
		v rámci obce	do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí
Česká republika	45,0	20,2	13,0	5,6	5,4	0,8
Hlavní město Praha	45,7	41,7	0,0	0,0	3,3	0,8
Středočeský kraj	46,2	9,8	13,4	4,4	18,2	0,4
Jihočeský kraj	43,8	17,2	17,3	4,8	3,1	1,3
Plzeňský kraj	45,7	18,7	11,9	10,8	3,0	1,2
Karlovarský kraj	38,8	14,8	15,2	4,5	2,7	1,6
Ústecký kraj	41,4	16,5	14,8	4,5	4,7	0,9
Liberecký kraj	39,4	17,2	12,4	4,3	4,9	0,6
Královéhradecký kraj	39,9	15,5	15,8	3,8	4,4	0,5
Pardubický kraj	43,6	16,5	16,8	4,3	5,6	0,5
Kraj Vysočina	47,9	18,2	19,8	3,7	5,6	0,6
Jihomoravský kraj	47,9	21,3	11,0	12,2	2,4	1,1
Olomoucký kraj	46,5	18,5	19,1	4,1	4,1	0,7
Zlínský kraj	47,7	16,8	21,6	4,3	4,2	0,9
Moravskoslezský kraj	45,7	20,1	13,4	9,5	1,8	0,9

Dojížd'ka do zaměstnání 2001 vs. 2011

▪ SČÍTÁNÍ 2001

- počet zaměstnaných osob: 4 766 463
- počet vyjíždějících (i v rámci obce): 4 287 908 osob, tj. 90 %

▪ SČÍTÁNÍ 2011

- počet zaměstnaných osob: 4 580 714 osob
- počet vyjíždějících (i v rámci obce): 2 062 124 osob, tj. 45 %

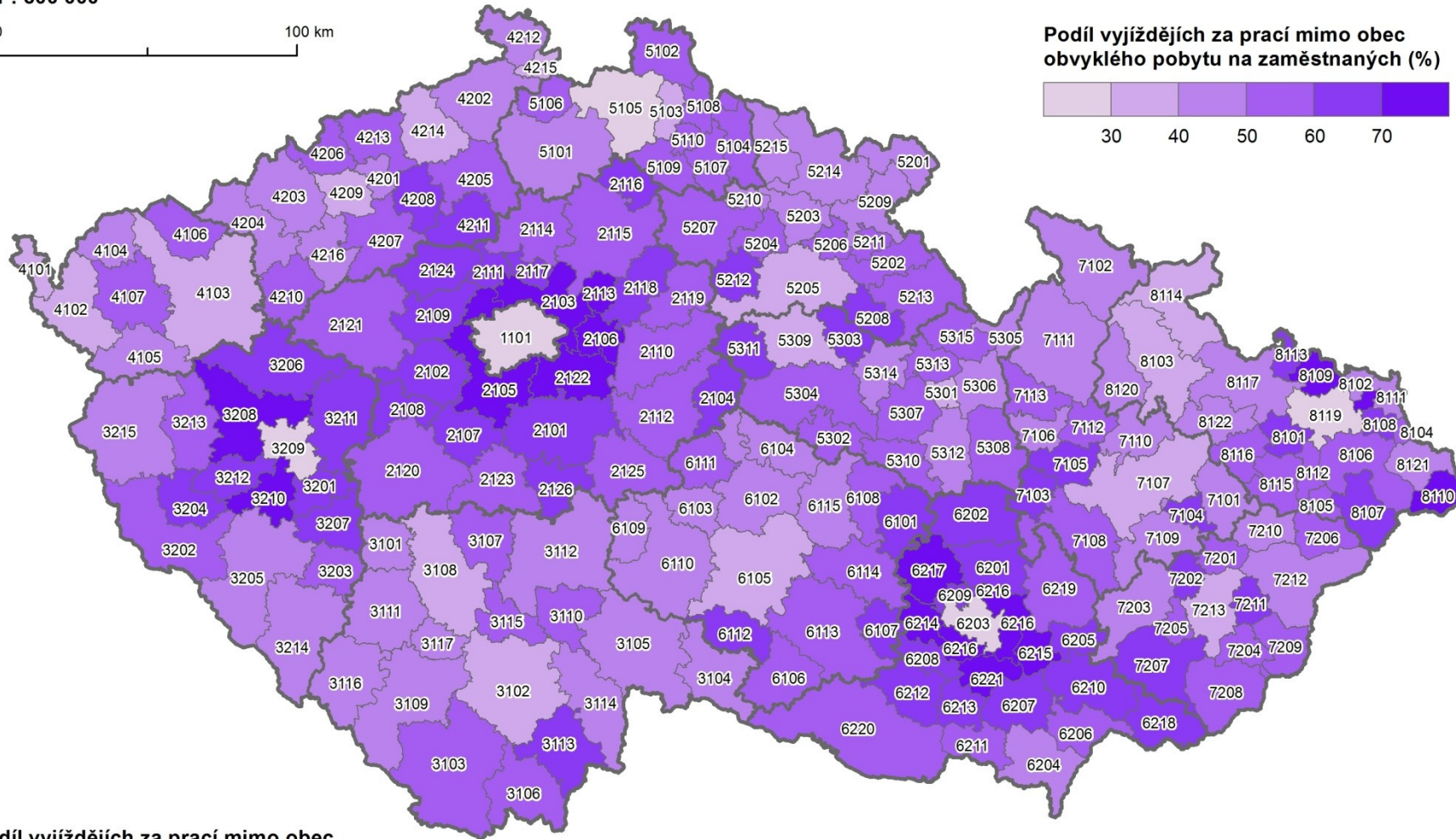
- publikace ČSÚ z roku 2013:

Dojížd'ka do zaměstnání a škol podle Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Česká republika (<http://www.scitani.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/22000-13>)

VYJÍŽDĚJÍCÍ ZA PRACÍ

1 : 800 000

Podíl vyjíždějích za prací mimo obec obvyklého pobytu na zaměstnaných (%)

Hlavní město Praha	7,0	Ústecký	47,7	Jihomoravský	61,0
Středočeský	62,5	Liberecký	49,1	Olomoucký	51,7
Jihočeský	48,3	Královéhradecký	49,6	Zlínský	52,9
Plzeňský	56,5	Pardubický	51,0	Moravskoslezský	52,6
Karlovarský	45,1	Vysočina	51,1	ČR 20081	45,0

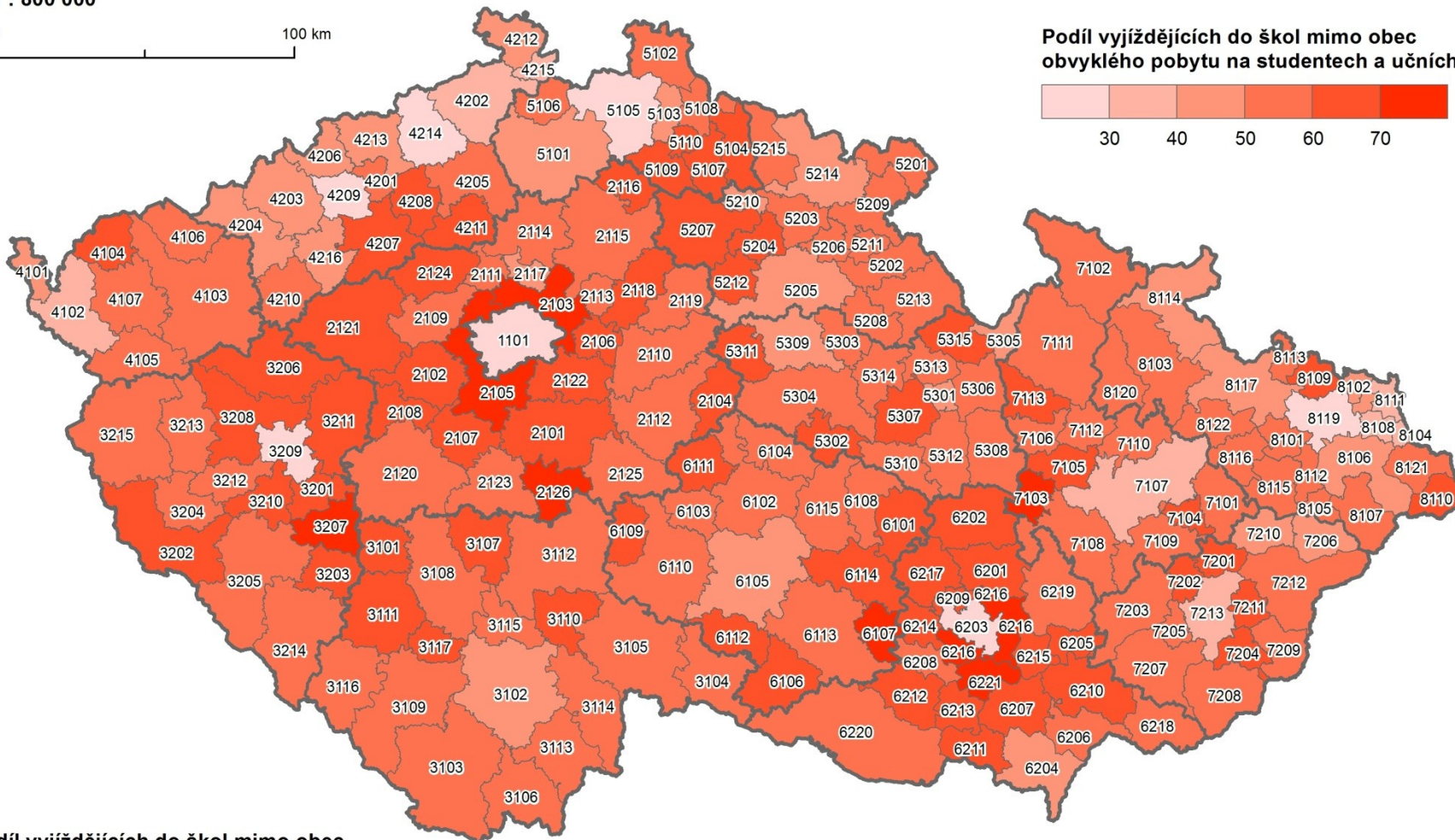
EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYJÍŽDĚJÍCÍ DO ŠKOL

1 : 800 000

Podíl vyjíždějících do škol mimo obec
obvyklého pobytu na studentech a učních (%)

Podíl vyjíždějících do škol mimo obec
obvyklého pobytu na studentech a učních (%)

Hlavní město Praha	5,5	Ústecký	46,9	Jihomoravský	59,9
Středočeský	61,1	Liberecký	53,7	Olomoucký	56,2
Jihočeský	56,8	Královéhradecký	55,6	Zlínský	55,7
Plzeňský	58,2	Pardubický	56,3	Moravskoslezský	49,3
Karlovarský	49,6	Vysočina	59,3	ČR	54,7

30081 Prostorová sociálně ekonomické
informace a jejich využití

EVROPSKÁ UNIE
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsazená pracovní místa (OPM)

- $OPM = \text{ekonomicky aktivní} - \text{nezaměstnaní} - \text{vyjíždějící} + \text{dojíždějící}$
- $OPM = \text{zaměstnaní} - \text{vyjíždějící} + \text{dojíždějící}$
- výsledky je třeba někdy relativizovat:
  - např.: na 1 000 zaměstnaných osob bydlících v obci, pak je hraniční hodnota 1 000

Dojížd'ka 1961

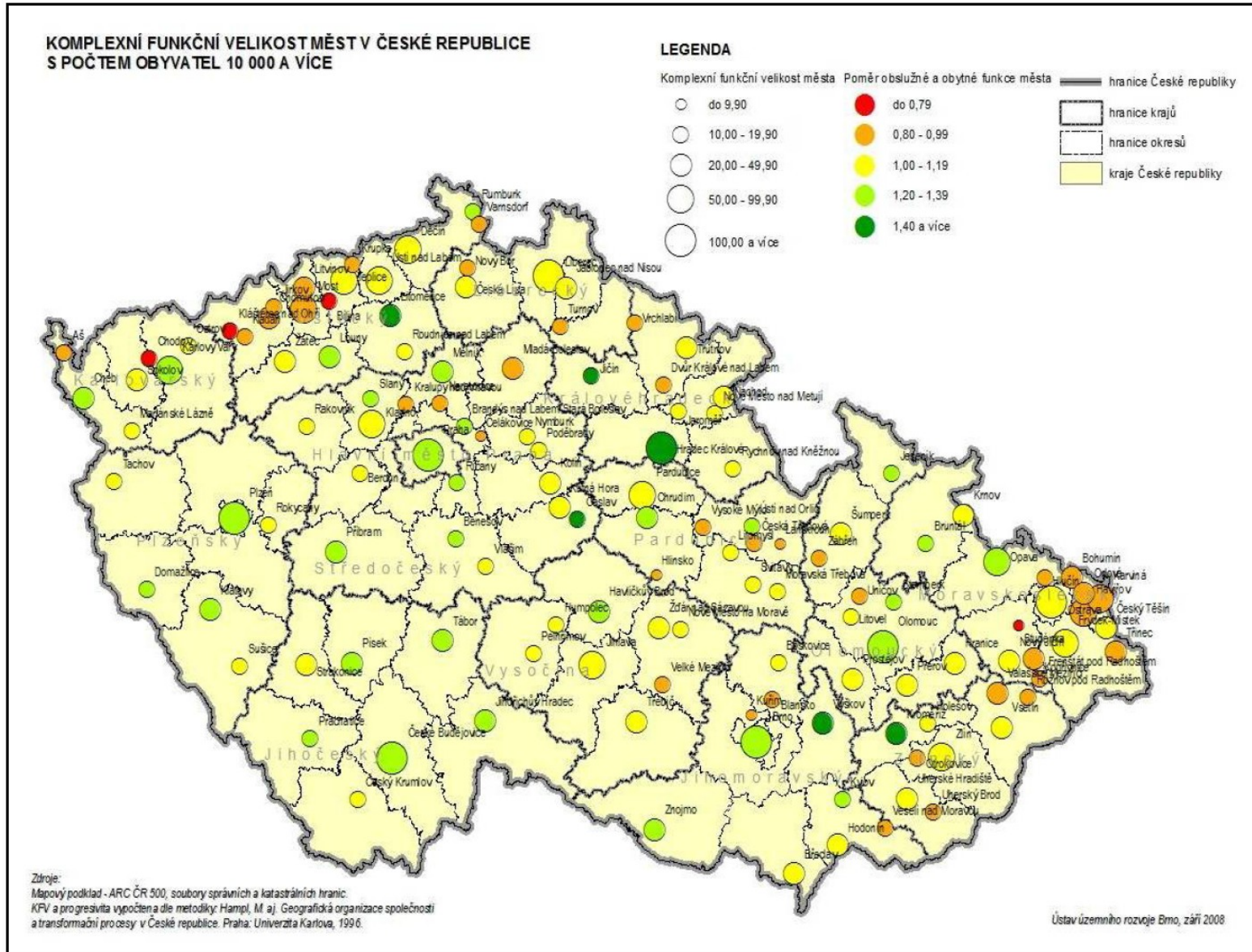
▪ *Počet obyvatel a OPM v největších městech ČR v roce 1961*

Pořadí	Město	Počet obyvatel	Pořadí	Město	OPM
1.	Hlavní město Praha	1 005 379	1.	Hlavní město Praha	552 112
2.	Brno	314 235	2.	Ostrava	195 573
3.	Ostrava	234 222	3.	Brno	188 636
4.	Plzeň	137 209	4.	Plzeň	92 640
5.	Olomouc	70 071	5.	Gottwaldov	49 570
6.	Liberec	65 202	6.	Olomouc	45 843
7.	České Budějovice	63 946	7.	České Budějovice	41 348
8.	Ústí nad Labem	63 876	8.	Ústí nad Labem	40 834
9.	Hradec Králové	55 136	9.	Kladno	40 513
10.	Gottwaldov	54 184	10.	Hradec Králové	39 228
11.	Pardubice	52 536	11.	Liberec	37 243
12.	Haviřov	50 629	12.	Pardubice	34 437
13.	Kladno	49 507	13.	Karviná	31 829
14.	Karviná	46 883	14.	Prostějov	27 819
15.	Most	44 460	15.	Třinec	25 532
16.	Teplice	42 825	16.	Přerov	25 151
17.	Karlovy Vary	42 735	17.	Teplice	24 795
18.	Opava	42 458	18.	Děčín	24 080
19.	Děčín	39 375	19.	Kolín	23 226
20.	Jihlava	34 721	20.	Karlovy Vary	22 302

Komplexní funkční velikost (KFV)

- KFV = průměr základních střediskových funkcí měst
- funkce obytná (O)
  - počet obyvatel
- funkce pracovní (P)
  - počet obsazených pracovních míst (OPM)
- funkce obslužná (N)
  - počet obsazených pracovních míst ve službách (OPM III.)
- jednotlivé funkce jsou relativizovány vůči ČR
  - obytná = $10\ 000 * \text{počet obyvatel obce} / \text{počet obyvatel ČR}$
  - pracovní = $10\ 000 * \text{počet OPM v obci} / \text{počet EAO v ČR}$
  - obslužná = $10\ 000 * \text{počet OPM ve službách v obci} / \text{počet EAO ve službách v ČR}$
- výpočet KFV
  - $\text{KFV} = (O + P + N) / 3$

Komplexní funkční velikost (KfV)

Komplexní funkční velikost (KFV)

- otázka progresivity
  - funkce obytná – funkce pracovní – funkce obslužná
  - progresivita měst = poměr obslužné a obytné funkce (N/O)
  - progresivní střediska = hodnoty poměru vyšší než 1 a neprogresivní střediska naopak
- Ústecký a Moravskoslezský kraj
  - vyšší koncentrace středisek s vyšší KFV, ale nízká progresivita !!!
- Plzeňský a Jihočeský kraj
  - nižší koncentrace středisek, ne vždy vyšší KFV, ale vysoká progresivita !!!